

BÉKÉSCSABAI HIRDETŐ

A „Békéscsabai Kisgazdák Egylete“-nek hivatalos közlönye, Békéscsaba nagyközség és vidékének érdekeit felölelő hetilap

ELŐFIZETÉS: Egész évre 10, Félévre 5 K
Egyes példányonként 20 fillérért kapható
Engel Miksa kistőzsdéjében, Gesmey Soma
és Corvina könyvkereskedésekben
Békéscsabán.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
SZÉKELY GYÖRGY
Breznyik-utca 7.

Hivatalos hirdetéseket díjtalanul közlünk.
Magánosok hirdetését kisbetűvel minden
szót 10, vastagabb betűvel 20 fillérért köz-
lünk. Legkisebb díj 1 kor. Egész oldalra,
vagy részre terjedők megállapodás szerint

Hivatalos rész.

Katonai lovak tavaszi mezőgazdasági munkálatokra. A honvédelmi miniszter 148,510. számú, valamennyi törvényhatósági gazdasági munkabizottsághoz intézett körrendeletében intézkedett katonai lovaknak mezőgazdasági munkálatok céljára való kiadása iránt. A fontos rendelet így szól:

A folyó évi tavaszi szántás-vetési munkálatok elősegítésére úgy a cs. és kir. közös hadsereg, valamint a magyar királyi honvédség összes lovas-, tüzérpóttestei, továbbá a budapesti és lugosi tartalékos tüzértiszti iskola parancsnokságai az előző évekhez hasonlóan — egyelőre meg nem határozott időre — lovakat fognak az állomásaik környékén, legfeljebb négy napi gyalogmenetben megtehető távolságra a gazdaközönség rendelkezésére bocsátani.

A lovak a lehetőséghez képest hámszerszámokkal ellátva és kétlovanként egy loápolóval adatnak ki.

A kiadható lovak számát a vármegye területén elhelyezett fentemlített parancsnokságok az érdekelt gazdasági munkabizottság tudomására hozzák, ki a lovak elosztása iránt intézkedik.

A kiadott lovak kizárólag csak a szántás-vetési munkálatok végzésére használhatók fel. Rendeltetészerű felhasználásukról a kiadó parancsnokságok fognak meggyőződést szerezni. Ahol a lovak más célokra használtatnak fel, onnan el fognak vétetni s a gazdasági munkabizottsággal egyetértőleg egy más megbízható mezőgazdának átutaltatni.

Élelmezés, díjazás stb. tekintetében a mult évi 6447/eln. Mg. C. számú rendelet jelen rendelkezések által meg nem változtatott határozmányai mérvadók, melyek közül különösen kiemelem a következőket:

A lovak csak oly gazdáknak adatnak ki, kik azokat legalább is oly erőállapotban megtartani képesek, mint ahogy kiadattak.

A loápolók a munkában résztvenni tartoznak s a munkaadótól naponta minimális 3 K munkadíjat kapnak. A munkaadónak a póttest-

től minden ember után napi 3 K élelmezési költség térítettik meg.

A hadügyminiszter a cs. és kir. közös hadsereg lovas- és tüzérpóttesteit illetőleg 1918. évi Abt. 10. Nr. 52,000 Res. számú rendeletével hasonló szellemben intézkedett.

Állami rézgáliciosztás. A földművelésügyi miniszter 76,800. számú rendeletével valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjét értesítette a folyó évben a szőlősgazdák rendelkezésére bocsátandó rézgálic kiosztásának módozatairól. A szőlősgazdáink által régóta várt rendelet egész terjedelmében így hangzik:

Reményem van rá, hogy a peronoszpóra viticola ellen való védekezéshez — ha csak előre nem látható akadály nem jön közbe — a folyó évben is körülbelül ugyanannyi, vagyis kataszteri holdanként körülbelül 15 kg. rézgálicot lesz módomban a szőlősgazdák rendelkezésére bocsátani, mint a mult évben.

A rézgálicot a folyó évben is a törvényhatóságok útján fogom a szőlősgazdákhöz juttatni.

Minthogy a háboru alatt a szőlőterület némely vidéken jelentékenyen csökkent, utasítom a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy amennyiben ez még nem történt volna meg, haladéktalanul intézkedjenek aziránt, hogy a törvényhatóságuk területén levő szőlőkiterjedésre vonatkozó s a mult évi rézgáliciosztásnál alapul vett statisztikai adatok sürgősen felülvizsgálat alá vétessenek s a művelés alatt álló szőlők mai tényleges kiterjedése pontosan megállapitassék, továbbá ennek alapján kiszámitassék, hogy az egyes szőlőbirtokosokra kat. holdanként 15 kg.-ot számítva, mennyi rézgálic esik. Ennek alapján olyan kimutatást terjesszenek fel a törvényhatóságok a földművelésügyi miniszteriumhoz, amelyben községenként legyen feltüntetve a művelés alatt álló szőlőterület (kat. holdanként) s az ennek megfelelő rézgálicmennyiség kat. holdanként 15 kg.-al számítva. E kimutatásból azonban mindenesetre kihagyandók azok a szőlők, amelyeknek művelését abban hagyták, minthogy ezek a rézgálic kiosztásánál figyelembe nem vehetők.

A kiosztandó rézgálic ára az előállításához

és csomagolásához szükséges anyagok árának és a gyártási költségeknek emelkedése folytán ezuttal 6 korona lesz kilogrammonként, a törvényhatóság első tisztviselője által kijelölendő vasuti- vagy hajóállomásra bérmentve szállítva. A rézgálic 6 koronás árán felül a törvényhatóság a kiosztással felmerülő összes költségek fedezésére kilogrammonként legfeljebb 30 (harminc) fillér jutalékot szedhet be a felektől. E jutalékból fedezendőek azok a költségek is, amelyek a törvényhatóság első tisztviselője által kijelölt vasuti- vagy hajóállomásról való távolabbi helyekre, akár vasuton vagy hajón, akár szekeren foganatosítandó fuvarozással felmerülnek.

A törvényhatóságok utján kiosztandó rézgálicban csakis a szőlősgazdák, még pedig kizárólag azok részesíthetők, akiknek az illető törvényhatóság területén van a szőlőjük s ezek is csak szőlőik folyó évi permetezésére kaphatnak rézgálicot.

A törvényhatóságok utján kiosztásra kerülő rézgálicban minden szőlőbirtokost művelés alatt álló szőlőterületének arányában teljesen azonos kulcs szerint kell részesíteni, tekintet nélkül szőlőterületének nagyságára és tekintet nélkül arra, hogy az így kiosztandó rézgálicon kívül egyeseknek esetleg más helyről is sikerült rézgálicot szerezniök.

Ha azonban azok, akik rézgálicszükségletüket, vagy annak egy részét más helyről szerezték be, a törvényhatóság utján kiosztásra kerülő rézgálicból rájuk eső mennyiséget, vagy annak egy részét igénybe venni nem kívánják, az így fennmaradt rézgálic mennyisége a miniszteriumnak azonnal bejelentendő, hogy afelett másként rendelkezessen.

Az esetre, ha a törvényhatóság nem egyszerűen, hanem részletekben kapja meg a rézgálicot, gondoskodni tartozik arról, hogy a szőlősgazdák megfelelő részletekben kapják meg az arányosan rájuk eső mennyiségeket.

A rézgálicnak e rendelet értelmében leendő szétosztásáért a törvényhatóságok első tisztviselőit (alispánt, illetőleg polgármestert) szigorúan felelőssé tette a miniszter. A törvényhatóság, amennyiben célszerűnek tartja, a rézgálic szétosztásánál az oltani gazdasági egyesület vagy a törvényhatóság területén lévő szövetkezetek közreműködését is igénybe veheti, ami kívánatos is, de a szétosztásnak e rendelet értelmében leendő végrehajtásáért a felelősség ebben az esetben is a törvényhatóság első tisztviselőjét terheli.

Ilyen esetekben a kiosztással megbízandó gazdasági egyesület vagy szövetkezet felmerülő költségei is a fent megállapított kilogrammonkénti 30 fillér jutalékból fedezendőek, a szőlős-

gazdáktól tehát a jutalék hozzászámításával együtt semmiesetre sem szabad a rézgálicért kg.-ként 6 K 30 filléernél többet beszédni.

A rézgálicnak a törvényhatóságokhoz való elszállítását és a rézgálic árának a törvényhatóságoktól leendő beszédését ezuttal is a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság (Budapest, V., Vilmos császár-ut 32. sz.) fogja lebonyolítani a miniszter megbízásából.

Az állatorvosi díjak felemelése.

A földmivelésügyi miniszter 54.906. számú körrendelete, amely f. hó 5-én valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságnak megküldetett, a magán állatorvosi díjak 100%-os felemelése tárgyában a következő intézkedéseket tartalmazza:

A háboru okozta drágaság s ezzel kapcsolatosan a megélhetési viszonyok lényeges nehézsége folytán indokoltnak látja a miniszter, hogy az állatorvosi magángyakorlatok díjtételei, melyek kétségtelenül nincsenek arányban az állatállomány mai nagy értékével s az állatorvosok által teljesített munka minőségével és eredményével, bizonyos mértékben emeltesse.

Ebből kifolyólag megengedte Serényi Béla gróf, hogy a m. kir. állatorvosok magángyakorlatukban 1918. április 1-től kezdődőleg további intézkedésig az 1900. évi XVII. t.-c. végrehajtása tárgyában 95,000/1909. sz. F. M. r. 181. §-ában, illetőleg a földmivelésügyi miniszter 1916. évi augusztus 19-én kelt 3743. rendeletében megállapított díjtételek kétszeresét számíthassák fel.

Vásárok. Kiskundorozsmán ápr. 7-én, Kisteleken április 14-én, Törökszentmiklóson április 14-én.

Azok a gazdák, kik ápr. 1-én cselédek kaptak, jelentkezzenek a népházi intézőnél.

Publikációk.

Eladók.

Ház Szudár Jánosnál T. 1913. sz. alatt.
Ház Perényi-n. 8. sz. alatt.
Ház Berényi-u. 66. sz. a. Szabó Károlynál.
19 okta föld Kistréten Urban Pálnál T. 39. sz. a.
38 hold föld Kereken Áchim F. Andrásnál Kistabán-u. 11. sz. alatt.
21 okta föld Nagyréten Felegyi Jánosnál T. 2204. sz. a.
Nád Sericz Sámuelnél Zsilinszki-u. 20. sz. alatt.
Cserép Galló Pálnál Szerdahelyi-u. 1. sz. alatt.

Kiadó.

Tehénlegelő a Felsővégen Kraicsó Gy.-nél Prónay-u. 50.
Tehénlegelő a Felsővégen Bugyinszki Jánosnénál Ferencz József-tér 15. sz.
Tehénlegelő a Felsővégen Krizsán Mihálynénál Trefor-u. 45. sz.
Here Kistréten Gálik Györgynél Halász-u. 15. sz.
5 hold föld Kereken Kovács Tamásnál Ilosvay-u. 4. sz.

Elveszett

3 drb malac Szák Mihály tanyáján. Aki tud róla, az jelentse a rendőrségnek, vagy Jókai-u. 6. sz.

A békéscsabai piac maximális árai.

Érvényes 1918. február 23-tól további intézkedésig.

Káposzta, nyers — — — — — 1 klg. K 1.50	Lekvár klf. — — — — — 1 lit. K 5—9
Káposzta, savanyított — — — — — 1 klg. K 1.60	Tehénturó, friss — — — — — 1 klg. K 4.40
Sárgarépa — — — — — 1 klg. K 1.20	Sovány liba kisebb-nagyobb — — — — — K 12.—
Petrezselyem — — — — — 1 klg. K 1.50	Kövér liba — — — — — 1 klg. K 15.—
Céklarépa — — — — — 1 klg. K 1.—	Sovány kacsza — — — — — 1 klg. K 10.—
Zeller — — — — — 1 klg. K 1.50	Kövér kacsza — — — — — 1 klg. K 15.—
Vöröskáposzta — — — — — 1 klg. K 1.50	Pulyka — — — — — 1 klg. K 8.—
Vöröshagyma — — — — — 1 klg. K 1.30	Tyuk — — — — — 1 klg. K 8.—
Dughagyma — — — — — 1 lit. K 3.—	Csirke — — — — — 1 klg. K 8.—
Foghagyma — — — — — 1 klg. K 3.—	Dió — — — — — 1 liter K 3.—
Alma — — — — — 1 klg. K 3—4	Mogyoró — — — — — 1 liter K 3.—
Körte — — — — — 1 klg. K 3—4	Tej — — — — — 1 liter K —.70
Aszalt alma v. körte — — — — — 1 klg. K 4—6	Paprika I. r. 18, II. r. 15, III. r. 1 liter K 12.—
Aszalt szilva — — — — — 1 klg. K 4—6	Tejfel — — — — — 1 liter K 4.—
Torma — — — — — 1 klg. K 1.75	Galamb párja — — — — — párja K 3—4
Burgonya, étkezésre — — — — — 1 klg. K 1.20	Tojás darabja — — — — — drbja K —.40
Burgonya, vetni való — — — — — 1 klg. K 1.—	Nyirfaseprű kiskéve K 1.50, hosszabb 3.—
Száraz bab — — — — — 1 klg. K —.70	Kétfüli kas 2 vékás K 6, 1 v. 5, 1/2 v. 4.—
Borsó — — — — — 1 klg. K —.80	Talicska trágyahordásra — drbja K 25.—
Lencse — — — — — 1 klg. K —.80	Kubikos talicska — — — — — drbja K 50.—
Laboda és sóska — — — — — 1 klg. K 1.60	Kocsi rudak — — — — — drbja K 7-10
Elsőrendű tehénvaj — — — — — 1 klg. K 16.—	Tövisborona — — — — — drbja K 25-30
Másodrendű tehénvaj — — — — — 1 klg. K 10.—	Cirokseprű, fanyelű — — — — — drbja K 5.—
Olvasztott vaj — — — — — 1 klg. K 16.—	Cirokseprű, ciroknyéllel — — — — — drbja K 3.—
Juh gomolya — — — — — 1 klg. K 10.—	Cirokseprű, ruha, kézi — — — — — drbja K 1.50
Tehéngomolya — — — — — 1 klg. K 4.50	

Csak hitelesített mértékkel lehet árusítani, más elkoboztatik.

Négyjáratu, kétemeletes, nagyforgalmu, állandóan bővizű malom eladó a fehér Körös "Nádor" csatornáján Aradm.

A malomhoz tartozik 877 □-öl beépített terület, 575 □-öl külön udvarral és külön kocsállásterülettel, a malom külön 105 □-öl területen épült, van külön molnárlakás, két istálló, kocsiszin, míg a malomban a vámossalakása és a segédek lakása; összefügg az udvarral 2 kat. h. 1262 □-öl ósrégi és új gyümölcsös kert vályogfallal kerítve, 40 kat. h. I. rendű szántó, 18 kat. h. legelő, 16 kat. h. kaszálható csatorna védgáttal, a vízjog és más két községben a védgát tulajdonjoga nemkülönben 5 1/2 kat. h. szántható dűlőt.

Bővebb felvilágosítást e lap szerk. ad Breznyik-u. 7. sz. a. szóval, vagy válaszbélyeges levélre.

Gyulai határban,
Szentbenedeki pusztán

196 hold legelő

nyári használatra kiadó.

Bővebbet Szalóczy Istvánnál, Szentbenedeki tanya 18.

**5 szoba, fürdőszoba és
mellékhelyiségekkel
berendezett**

uriház kerttel eladó.

Bővebbet VI. ker., Perényi-u. 9.

Műfogakat készít brassói Greising Albert áll. vizsgázott műfogász Békéscsabán, Kinizsi-utca 7. sz., Pápay-ház. Foghuzás teljes érzéstelenítéssel. Rendel 9-12, d. u. 2-5-ig.

Yorkshyreai fajmalacok

3, 4 és 5 hónaposak eladók
Réthy Béla gyógyszerésznél
Békéscsabán.

**Mezőgazdasági, Ipar-, és Kereskedelmi
Részvénytársaság Békéscsabán**
Ferenc-József-tér 10., Buzapiac
Fábrny palota

ÜGYKÖRE: Folyósított előnyös feltételekkel törlesztéses jelzálogkölcsonőket földbirtokokra és házakra, valamint üres telkekre 4½% kamat alapon 10—65 időtartamra. Földbirtokok, házak és telkek adásvételét, bérbeadását és cseréjét közvetíti. Mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi vállalatok létesítése körül közreműködik. Közvetíti a tőzsdén jegyzett értékpapírok és vidéki pénzüzetek s vállalatok részvényeinek adásvételét. Képviselet az Adriai Biztosító Társulatot. Minden felvilágosítást díjtalanul ad

Cséplőgépeket vesz és elad, nemkülönben gőz- és motormalmok berendezését és átalakítását a leggonosabb szakértelemmel eszközli

Fekete Géza főgépész
Csaba, Berényi-ut 25.

A t. közönség szives tudomására hozom, hogy
festőgyáramat

Berényi-utca 21. szám alól a Teleki-utca 3. szám alá, a volt tejszövetkezet épületébe helyeztem át. Midőn a legtökéletesebb munkámról, mint eddig a jövőben is biztosítom az igen tisztelt megbízóimat, szives pártfogásukat továbbra is kérve vagyok teljes tisztelettel
Papp Sándor festőgyáros

BÉKÉSCSABAI ÁRUFORGALMI R.-T.
Szent István-tér 3. Aradi Ipar- és Népbank épület.
Telefon 89. Sürögöncim: Áruforgalmi Békéscsaba.
GÉPOSZTÁLY: Összes ipari és mezőgazdasági gépek, ekék, boronák, répavágók, amerikai aratógépek, morzsolók, cséplőgarnitúrák, motorok stb.
SZÉNSZTÁLY: Belföldi és porosz kőszén, koks, kovács kőszén és bükkfaszén ipari és házi fűtésre.
TŰZIFAOSZTÁLY: Bükk, cser, gyertyán és tölgy hasábos és dorong, bükk, tölgy és fenyő hulladék.
ÉPÍTKEZÉSI OSZTÁLY: Homok, cement, téglák és cserép, darabos és építőmész, aszfalt-kőfedéllemezek, kátrány és vegyi termékek. GÉPOLAJOK, KENŐCSÖK stb.: Kocsikenőcsök a legolcsóbb árban.

**Erdő- és Mezőgazdasági
Mérnök-iroda Békéscsabán**

vállal mindennemű erdő- és mezőgazdasági műszaki munkát, nemkülönben építkezési és biztosítási ügyek lebonyolítását, közvetít házak, telek, anyag, gép, jármű vételt és eladást. Érdeklődők úgy szóval, mint írásban Békéscsabán, Breznyik-utca 7. szám alá, vagy pedig e lap kiadóhivatalához forduljanak.

**Ákác-, fenyő-, valamint
gyümölcsfa csemetéket,**

nemkülönben mindennemű cserjét a legjobb minőségben és legelőnyösebb árban beszerez **Székely György
erdő- és mezőgazd. mérnök
irodája Breznyik-u. 7.**

Mindennemű nyomtatványok izléses kivitelben készülnek a

**BÉKÉSMEGYEI
FÜGGETLENSÉG**

könyvnyomdájában, Csabán.

Tiszta magyar intézet!

Gazdák Biztosító Szövetkezete
Főképviselet Csabán: Filippinyi Sámuelnél.

Biztosításokat elfogad tűz, jég baleset, szavatosság és betöréses lopás ellen, ugyszintén az ember életére a legkülönbözőbb módok szerint előnyös feltételek mellett. Üzleteredményben a biztosított tagok díj arányában részesednek. Nyomtatványokkal, valamint felvilágosítással készséggel szolgál
Filippinyi Sámuel a csabai községháznál.

A szövetkezet biztonsági alapja 18,358,012,14 K tesz ki.

Alapítatott 1900-ban.